

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2024 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

DIDELIŲ PRAMONINIŲ AVARIJŲ PREVENCIJOS, LIKVIDAVIMO IR TYRIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Didelių pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo tvarkos aprašas (toliau – Avarių prevencijos aprašas) reglamentuoja didelių pramoninių avarių prevenciją, likvidavimą ir tyrimą, taip pat pavojingųjų objektų saugaus naudojimo tikrinimą, gyventojų ir aplinkos apsaugą įvykus didelei pramonei avarijai, konsultavimąsi su visuomene ir informacijos apie pavojinguosius objektus teikimą.

2. Avarių prevencijos aprašo reikalavimai taikomi pavojingiesiems objektams, kuriuose pavojingųjų medžiagų, kurių iš tikrųjų pavojingajame objekte yra arba manoma, kad gali būti, arba kurių, kaip pagrįstai galima numatyti, galėtų susidaryti, jeigu procesai, įskaitant sandėliavimo veiklą, bet kuriame pavojingojo objekto įrenginyje taptų nevaldomi, kiekiai prilygsta šiuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtinto Pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir šių medžiagų, mišinių ar preparatų priskyrimo pavojingosioms medžiagoms kriterijų tvarkos aprašo (toliau – Pavojingųjų medžiagų aprašas) 1 lentelėje „Pavojingųjų medžiagų kategorijos“ arba 2 lentelėje „Pavojingųjų medžiagų sąrašas“ nurodytiems kvalifikaciniais kiekiais ar juos viršija.

Pavojingieji objektai yra žemesniojo arba aukštesniojo lygio.

Pavojingasis objektas, kuriame pavojingųjų medžiagų kiekis prilygsta kvalifikaciniam kiekiui, nurodytam Pavojingųjų medžiagų aprašo 1 lentelėje „Pavojingųjų medžiagų kategorijos“ ir 2 lentelėje „Pavojingųjų medžiagų sąrašas“, taikant žemesniojo lygio pavojingiesiems objektams nustatytus reikalavimus, ar jį viršija, tačiau neviršija minėtose lentelėse nurodytų kvalifikacinių kiekių, taikant aukštesniojo lygio pavojingiesiems objektams nustatytus reikalavimus, yra laikomas žemesniojo lygio pavojinguoju objektu (toliau – žemesniojo lygio pavojingasis objektas).

Pavojingasis objektas, kuriame pavojingųjų medžiagų kiekis prilygsta kvalifikaciniam kiekiui, nurodytam Pavojingųjų medžiagų aprašo 1 lentelėje „Pavojingųjų medžiagų kategorijos“ ir 2 lentelėje „Pavojingųjų medžiagų sąrašas“, taikant aukštesniojo lygio pavojingiesiems objektams nustatytus reikalavimus, ar jį viršija, yra laikomas aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu (toliau – aukštesniojo lygio pavojingasis objektas).

3. Avarių prevencijos aprašas netaikomas:

3.1. krašto apsaugos sistemos institucijų valdomiems ar jų naudojamiems objektams ar įrenginiams;

3.2. cheminių medžiagų skleidžiamai jonizuojančiai spinduliutei;

3.3. pavojingųjų medžiagų vežimui automobilių, geležinkelių, vidaus vandens keliais, jūra ar oru, tiesiogiai su tokiu vežimu susijusiam tarpiniam laikinajam sandėliavimui už Avarių prevencijos aprašo reglamentuojamų pavojingųjų objektų ribų, taip pat pakrovimui ir iškrovimui, perkrovimui į kitas transporto priemones ar iš jų dokuose, prieplaukose ir skirstymo stotyse;

3.4. pavojingųjų medžiagų transportavimui vamzdiniais, įskaitant siurbines, už Avarių prevencijos aprašo reglamentuojamų pavojingųjų objektų teritorijų ribų;

3.5. mineralų naudojimui (žvalgybai, gavybai ir perdirbimui) kasyklose, karjeruose ar gręžiniuose;

3.6. mineralų, įskaitant angliavandenilius, žvalgybai jūroje ir naudojimui;

3.7. dujų sandėliavimui požeminiuose objektuose jūroje, įskaitant tiek specialius sandėliavimui skirtus objektus, tiek objektus, kuriuose taip pat vykdoma mineralų, įskaitant angliavandenilius, žvalgyba ir kuriuose jie naudojami;

3.8. atliekų sąvartynams, įskaitant požeminį atliekų sandėliavimą.

4. Nepaisant Avarijų prevencijos aprašo 3.5 ir 3.8 papunkčiuose nurodytų išimčių, Avarijų prevencijos aprašo reikalavimai taikomi dujų sandėliavimui sausumos požeminiuose gamtiniuose sluoksniuose, gruntiniuose vandeninguosiuose horizontuose, druskų kavernose ir nebenaudojamose kasyklose, cheminio ir šiluminio perdirbimo operacijoms ir su jomis susijusiam sandėliavimui, kai naudojamos pavojingosios medžiagos, taip pat gamybos atliekų šalinimo įrenginiams, įskaitant atliekų baseinus ir tvenkinius, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų.

5. Avarijų prevencijos apraše vartojamos sąvokos:

5.1. **Aukštesniojo lygio pavojingojo objekto išorės avarinis planas** (toliau – išorės avarinis planas) – savivaldybės mero patvirtintas dokumentas, kuriuo reglamentuojamas materialinių bei žmogiškųjų išteklių sutelkimas ir valdymas ir numatomi veiksmai bei priemonės, kurių reikia imtis didelės pramoninės avarijos padariniams už aukštesniojo lygio pavojingojo objekto teritorijos ribų likviduoti.

5.2. **Aukštesniojo lygio pavojingojo objekto vidaus avarinis planas** (toliau – vidaus avarinis planas) – aukštesniojo lygio pavojingojo objekto veiklos vykdytojo patvirtintas dokumentas, kuriuo reglamentuojamas materialinių bei žmogiškųjų išteklių sutelkimas ir valdymas ir numatomi veiksmai ir priemonės, kurių, susidarius avarinei situacijai ar įvykus didelei pramonei avarijai, reikia imtis pavojingajame objekte.

5.3. **Gretimas pavojingasis objektas** – pavojingasis objektas, esantis taip arti kito pavojingojo objekto, kad dėl to padidėja didelės pramoninės avarijos rizika ar pasunkėja jos padariniai.

5.4. **Kitas pavojingasis objektas** – veiklos vykdymo vieta, kuri tampa pavojinguoju objektu, arba žemesniojo lygio pavojingasis objektas, kuris tampa aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu, arba atvirkščiai – aukštesniojo lygio pavojingasis objektas, kuris tampa žemesniojo lygio pavojinguoju objektu dėl kitų, nei nurodytos apibrėžiant sąvoką „naujas pavojingasis objektas“, priežasčių, nepriklausančių nuo veiklos vykdytojo valios.

5.5. **Naujas pavojingasis objektas** – tai:

5.5.1. statomas, planuojamas statyti pavojingasis objektas arba toks pavojingasis objektas, kuriam šio aprašo reikalavimai taikytini nuo jo eksploataavimo pradžios;

5.5.2. veiklos vykdymo vieta, kuri tampa pavojinguoju objektu, arba žemesniojo lygio pavojingasis objektas, kuris tampa aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu, arba atvirkščiai – aukštesniojo lygio pavojingasis objektas, kuris tampa žemesniojo lygio pavojinguoju objektu dėl pavojingojo objekto įrenginių planuoto pakeitimo arba planuotos veiklos, dėl kurios pasikeičia pavojingųjų medžiagų, esančių tame pavojingajame objekte, sąrašas.

5.6. **Pavojingojo objekto avarinės tarnybos** – pavojingojo objekto tarnybos ar pajėgos pavojingajame objekte susidariusioms avarinėms situacijoms ar įvykusioms didelėms pramoninėms avarijoms likviduoti.

5.7. **Pavojingojo objekto patikrinimas** (toliau – patikrinimas) – valstybės priežiūros ir kontrolės institucijų ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos valstybės tarnautojų veiksmai, įskaitant patikrinimą vietoje, pavojingajame objekte įdiegtų priemonių, sistemų ir ataskaitų, taip pat pavojingojo objekto veiklos dokumentų patikrinimą ir, jeigu reikia, pakartotinį patikrinimą, kuriais tikrinama ir skatinama pavojingojo objekto atitiktis šio aprašo reikalavimams.

5.8. **Pavojingųjų medžiagų sandėliavimas** – tam tikro pavojingųjų medžiagų kiekio laikymas sandėlyje, saugojimas ar jų atsargų laikymas.

5.9. **Pavojus** – pavojingosios medžiagos savybės ar susidariusios situacijos keliama grėsmė gyventojams ir (ar) aplinkai.

5.10. **Rizika** – neigiamo poveikio tikimybė per tam tikrą laiką arba tam tikromis aplinkybėmis.

5.11. **Specialiosios tarnybos** – policijos, priešgaisrinės gelbėjimo, greitosios medicinos pagalbos, dujų, elektros tinklų ir kitos tarnybos, kurios gali būti pasitelktos didelėms pramoninėms avarijoms ir jų padariniams likviduoti pavojingajame objekte ir (ar) už jo ribų.

5.12. **Suinteresuota visuomenė** – visuomenės dalis, kuriai daro ar gali daryti poveikį šio aprašo 51 punkte nurodyti sprendimai arba kuri suinteresuota šių sprendimų priėmimu; asociacijos ir kiti viešieji juridiniai asmenys, išskyrus valstybės ar savivaldybės institucijas ir įstaigas bei jų įsteigtus juridinius asmenis, skatinantys aplinkos apsaugą, laikomi suinteresuotais asmenimis.

5.13. **Valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos** – Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos transporto saugos administracija, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos įgalioti teritoriniai struktūriniai padaliniai, kurie kartu su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos atlieka šiame apraše jiems nustatytas funkcijas.

5.14. **Visuomenė** – vienas arba daugiau fizinių ir (ar) juridinių asmenų, jų asociacijos, organizacijos arba grupės.

5.15. Kitos Avarijų prevencijos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantį ir panaikinantį direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 su visais pakeitimais, Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme.

6. Už saugų pavojingųjų objektų naudojimą ir saugos kontrolę atsako veiklos vykdytojas, kuris privalo:

6.1. užtikrinti saugų pavojingojo objekto naudojimą ir imtis būtinų priemonių, neleidžiančių įvykti didelėms pramoninėms avarijoms (toliau – avarijos);

6.2. pagal Avarijų prevencijos aprašo 18 punkte nustatytus saugos valdymo sistemos aspektus nustatyti organizacines struktūras ir saugos valdymo sistemas ir jas įgyvendinti, kad būtų užtikrinta gyventojų ir aplinkos apsauga;

6.3. įvykus avarijai imtis Avarijų prevencijos aprašo 59.1 ir 59.3 papunkčiuose nurodytų priemonių avarijai lokalizuoti ir likviduoti;

6.4. pateikti valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, merui Avarijų prevencijos aprašo 18 punkte nurodytą informaciją ar pagal kitus nacionalinės ar Europos Sąjungos teisės aktus parengtą lygiavertę informaciją, atitinkančią Avarijų prevencijos aprašo reikalavimus, susijusią su pavojingojo objekto sauga ir įrodančią, kad jis yra ėmėsis visų būtinų pavojingojo objekto saugaus naudojimo priemonių.

7. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – kompetentinga institucija), siekdamas užtikrinti avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo veiksmingumą:

7.1. bendradarbiauja su Europos Komisija, suinteresuota visuomene, teikia į Europos Komisijos duomenų bazes informaciją apie pavojinguosius objektus ir ją atnaujiną;

7.2. keičiasi su valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meru rizikos vertinimu paremtų priežiūros veiksmų taikymo, pavojingųjų objektų priežiūros ir jų saugos užtikrinimo gerosios praktikos pavyzdžiais bei patirtimi ir skatina minėtas institucijas keistis atitinkama patirtimi, dalyvauja keitimosi patirtimi ir žinių kaupimo sistemose patirtimi Europos Sąjungos lygmeniu;

7.3. organizuoja, koordinuoja ir atlieka patikrinimus;

7.4. vadovaudamasis Informacijos ir ataskaitų, susijusių su Europos Sąjungos aplinkos sektoriaus teisės aktų įgyvendinimu ir teikiamų Europos Komisijai, Europos cheminių medžiagų

agentūrai ir Europos aplinkos agentūrai rengimo ir teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 388 „Dėl Informacijos ir ataskaitų, susijusių su Europos Sąjungos aplinkos sektoriaus teisės aktų įgyvendinimu ir teikiamų Europos Komisijai, Europos cheminių medžiagų agentūrai ir Europos aplinkos agentūrai rengimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, teikia informaciją ir ataskaitas;

7.5. manydamas, kad pavojingoji medžiaga nekelia avarijos pavojaus, praneša apie tai Europos Komisijai, pridėdama tokią nuomonę patvirtinantį pagrindimą kartu su informacija, reikalinga įvertinti atitinkamos pavojingosios medžiagos savybėms, keliančioms pavojų sveikatai, fizinį pavojų ir pavojų aplinkai; tokia informacija turi apimti:

7.5.1. savybių, kurios turi būti žinomos siekiant įvertinti pavojingosios medžiagos galimybes padaryti fizinę žalą, žalą sveikatai ar žalą aplinkai, sąrašą;

7.5.2. fizikines ir chemines savybes, tokias kaip santykinė molekulinė masė, sočiųjų garų slėgis, būdingas toksiskumas, virimo taškas, reaktyvumas, klampumas, tirpumas ir kitos atitinkamos savybės;

7.5.3. pavojų sveikatai ir fizinį pavojų keliančias savybes, tokias kaip reaktyvumas, degumas, toksiskumas ir papildomi veiksniai: poveikio kūnui pobūdis, sužeidimų ir mirštamumo santykis, ilgalaikis poveikis ir kitos atitinkamos savybės;

7.5.4. pavojų aplinkai keliančias savybes, tokias kaip ekotoksiskumas, patvarumas, bioakumuliacija, pernešimo aplinkoje dideliu atstumu galimybės ir kitos atitinkamos savybės;

7.5.5. pavojingosios medžiagos Europos Sąjungos klasifikaciją, jeigu yra;

7.5.6. informaciją apie pavojingosios medžiagos specifines eksploatavimo sąlygas: temperatūrą, slėgį ir kitas atitinkamas sąlygas, kuriomis ji laikoma, naudojama ir (arba) į kurias gali patekti dėl neįprastos veiklos ar avarinio įvykio.

II SKYRIUS

PRANEŠIMAS APIE PAVOJINGĄJĮ OBJEKTĄ

8. Veiklos vykdytojas parengia ir pateikia kompetentingai institucijai pranešimą arba patikslintą pranešimą apie pavojingąjį objektą (toliau – pranešimas), laikydamasis šių terminų:

8.1. apie naujus pavojinguosius objektus – ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius:

8.1.1. iki veiklos pradžios;

8.1.2. iki pakeitimų, dėl kurių pasikeičia pavojingojo objekto pavojingųjų medžiagų sąrašas;

8.2. apie kitus pavojinguosius objektus – per vienus metus nuo tos dienos, kurią veiklos vykdymo vieta tampa pavojinguoju objektu arba žemesniojo lygio pavojingasis objektas tampa aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu, arba atvirkščiai – aukštesniojo lygio pavojingasis objektas tampa žemesniojo lygio pavojinguoju objektu.

9. Pranešime turi būti pateikti šie duomenys:

9.1. veiklos vykdytojo vardas, pavardė arba pavadinimas, kontaktinis telefono numeris, elektroninio pašto adresas;

9.2. pavojingojo objekto adresas, pavojingojo objekto vidurio koordinatės 1994 metų Lietuvos koordinatinių sistemoje ir pavadinimas;

9.3. veiklos vykdytojo kodas Juridinių asmenų registre, buveinės adresas;

9.4. asmens, kuris vadovauja pavojingajam objektui, jeigu tai ne tas pats asmuo, nurodytas Avarijų prevencijos aprašo 9.1 papunktyje, vardas, pavardė ir pareigos, kontaktinis telefono numeris, elektroninio pašto adresas;

9.5. informacija, reikalinga esamoms ar numatomoms turėti pavojingosioms medžiagoms ir jų pavojingumo kategorijai nustatyti: pavojingosios medžiagos pavadinimas, Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos (angl. *Chemical Abstracts Service (CAS)*) numeris, pavojingumo klasės ir kategorijos kodas, pavojingumo frazės kodas;

9.6. pavojingųjų medžiagų maksimalūs tikėtini kiekiai ir jų fizinis būvis;

9.7. pavojingojo objekto įrenginiuose numatoma vykdyti ar vykdoma veikla, nurodomas šios veiklos kodas pagal Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus tvirtinamą Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių;

9.8. pavojingojo objekto aplinka, veiksniai, galintys sukelti avariją arba pasunkinti jos padarinius, įskaitant, jeigu turima, informaciją apie gretimuosius pavojinguosius objektus, kitus objektus, teritorijas ir statomus objektus, kurie galėtų sukelti avarijos arba grandininės reakcijos efekto riziką arba dėl kurių ji padidėtų ar pasunkėtų padariniai.

10. Kompetentinga institucija, gavusi pranešimą apie naują arba kitą pavojingąjį objektą, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, merui, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) merui (-ams), pateikia Avarijų prevencijos aprašo 9.1–9.4 papunkčiuose nurodytą informaciją ir informaciją apie pavojingajame objekte esančias ar numatomas turėti pavojingasias medžiagas ir jų maksimalius tikėtinus kiekius.

Gavusi informacijos apie pavojingosios medžiagos kiekio, jos fizinio būvio ar pobūdžio pakeitimus pavojingajame objekte, kai tai turi lemiamos įtakos avarijų pavojui arba kai dėl tokių pakeitimų žemesniojo lygio pavojingasis objektas tampa aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu, arba atvirkščiai – aukštesniojo lygio pavojingasis objektas tampa žemesniojo lygio pavojinguoju objektu, apie planuojamą uždaryti pavojingąjį objektą arba nutraukti jo eksploatavimą kompetentinga institucija praneša savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, merui, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) merui (-ams).

11. Veiklos vykdytojas, rengdamasis pertvarkyti ar modernizuoti pavojingąjį objektą ar jo įrenginius, įskaitant sandėliavimo, technologinius procesus, pakeisti pavojingosios medžiagos kiekį, jos fizinį būvį ar pobūdį, jeigu tai galėtų turėti lemiamos įtakos avarijų pavojui, arba jeigu dėl tokių pakeitimų žemesniojo lygio pavojingasis objektas galėtų tapti aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu, arba atvirkščiai – aukštesniojo lygio pavojingasis objektas galėtų tapti žemesniojo lygio pavojinguoju objektu, planuodamas uždaryti pavojingąjį objektą arba nutraukti jo eksploatavimą, taip pat tais atvejais, kai numatomi Avarijų prevencijos aprašo 9.1–9.4 papunkčiuose nurodytos informacijos pokyčiai, iš anksto, ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki numatomų pakeitimų, praneša kompetentingai institucijai apie numatytus pakeitimus.

12. Veiklos vykdytojas Avarijų prevencijos aprašo 8 ir 11 punktuose nurodytais atvejais atitinkamą informaciją pateikia laisva forma.

III SKYRIUS

AVARIJŲ PREVENCIJOS PLANAS

13. Veiklos vykdytojas patvirtina avarijų prevencijos planą – rašytinį dokumentą, kuriame išdėstoma pavojingojo objekto avarijų prevencijos politika (toliau – avarijų prevencijos politika), laikydamasis šių terminų:

- 13.1. apie naujus pavojinguosius objektus – ne vėliau kaip prieš 3 mėnesius:
 - 13.1.1. iki jų veiklos pradžios;
 - 13.1.2. iki pakeitimų, dėl kurių pasikeičia pavojingojo objekto pavojingųjų medžiagų sąrašas;
- 13.2. apie kitus pavojinguosius objektus – per vienus metus nuo tos dienos, kurią veiklos vykdymo vieta tampa pavojinguoju objektu, arba žemesniojo lygio pavojingasis objektas tampa aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu, arba atvirkščiai – aukštesniojo lygio pavojingasis objektas tampa žemesniojo lygio pavojinguoju objektu.

14. Veiklos vykdytojas užtikrina, kad avarijų prevencijos politika būtų tinkamai įgyvendinama. Ji turi užtikrinti aukštą gyventojų bei aplinkos apsaugos lygį, būti proporcinga avarijų pavojui ir apimti bendrus veiklos vykdytojo tikslus ir veiklos principus, pavojingojo objekto vadovybės vaidmenį gerinant avarijų pavojaus kontrolę ir užtikrinant aukštą apsaugos lygį bei įsipareigojimą nuolat siekti šio tikslo.

15. Avarijų prevencijos planas pareikalavus pateikiamas kompetentingai institucijai, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, merui.

16. Veiklos vykdytojas ne rečiau kaip kas 5 metai peržiūri avarijų prevencijos politiką ir prireikus atnaujina avarijų prevencijos planą.

17. Veiklos vykdytojas avarijų prevencijos politikai įgyvendinti turi numatyti tinkamas priemones, organizacinę struktūrą ir saugos valdymo sistemą, atitinkančias pavojingojo objekto avarijos pavojų ir jo organizacinės struktūros arba jame vykdomos veiklos sudėtingumą pagal Avarijų prevencijos aprašo 18 punkte nurodytus saugos valdymo sistemos elementus ir aspektus.

Žemesniojo lygio pavojinguosiuose objektuose veiklos vykdytojas avarijų prevencijos politikai įgyvendinti gali numatyti kitas tinkamas priemones, atsižvelgdamas į Avarijų prevencijos aprašo 18 punkte nurodytus saugos valdymo sistemos elementus ir aspektus. Atsižvelgdamas į Avarijų prevencijos aprašo 18 punkte nurodytus saugos valdymo sistemos elementus ir aspektus žemesniojo lygio pavojingojo objekto veiklos vykdytojas avarijų prevencijos politikai įgyvendinti privalo užtikrinti organizacinę struktūrą ir saugos valdymo sistemą, proporcingas avarijos pavojui.

18. Saugos valdymo sistema pavojingajame objekte turi būti proporcinga pavojingojo objekto avarijų pavojui, pramoninei veiklai ir organizacinės struktūros sudėtingumui; ji turi būti grindžiama rizikos vertinimu; turi apimti bendrosios valdymo sistemos dalį, į kurią įeina organizacinė struktūra, atsakomybės sritys, nusistovėjusi praktika, procedūros, procesai ir ištekliai, naudojami nustatant ir įgyvendinant avarijų prevencijos politiką. Saugos valdymo sistemoje turi būti numatyti šie aspektai:

18.1. organizacija ir personalas – pavojingojo objekto darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), dalyvaujančių valdant avarijų pavojų visais organizacijos lygmenimis, funkcijos ir atsakomybė, priemonės, skirtos skatinti darbuotojų dalyvavimą tobulinant avarijų pavojaus valdymo procesą; aprašomi darbuotojų mokymo poreikiai ir mokymo organizavimas; darbuotojų ir subrangovų darbuotojų, dirbančių pavojingajame objekte, kurių pareigos svarbios saugos požiūriu, dalyvavimas;

18.2. pavojų, galinčių sukelti avarijas, nustatymas ir vertinimas – patvirtinama ir įgyvendinama tvarka, kurią taikant būtų sistemingai nustatomi galintys sukelti avariją pavojai, kylantys dėl įprastos ir neįprastos veiklos, įskaitant pagal subrangos sutartis vykdomą veiklą, ir vertinama jų tikimybė bei rimtumas;

18.3. veiklos kontrolė – nustatoma ir įgyvendinama tvarka ir instrukcijos pavojingojo objekto, procesų ir įrangos saugiai veiklai, įskaitant priežiūrą, užtikrinti, taip pat perspėjimo apie pavojų tvarka ir įrenginių bei įrangos veikimo laikinojo stabdymo tvarka; siekiant sumažinti saugos valdymo sistemos veikimo sutrikimų riziką, atsižvelgiama į turimą informaciją apie geriausią stebėjimo ir kontrolės praktiką; rizikų, susijusių su pavojingajame objekte sumontuotos įrangos susidėvėjimu ir korozija, valdymas ir kontrolė; pavojingojo objekto įrangos inventorizacija, jos tinkamumo būklės stebėjimo ir kontrolės strategija ir metodika; tinkami tolesni veiksmai ir visos kitos būtinos atsakomosios priemonės;

18.4. pokyčių valdymas – nustatoma ir įgyvendinama pakeitimų planavimo arba naujų įrenginių, procesų arba sandėliavimo įrenginių projektavimo tvarka;

18.5. pasirengimas avarijoms – nustatoma ir įgyvendinama tvarka, pagal kurią sistemingai analizuojant numatomos galimos avarijos, rengiami, išbandomi ir peržiūrimi reagavimo į tokias avarijas planai, organizuojamas specialus mokymas reaguoti įvykus avarijai; toks mokymas organizuojamas visiems pavojingojo objekto darbuotojams, įskaitant atitinkamus subrangovų darbuotojus;

18.6. vykdymo stebėjimas – nustatoma ir įgyvendinama tvarka, pagal kurią nuolat vertinama, kaip vykdomi avarijų prevencijos politikos ir saugos valdymo sistemos tikslai, sukuriama tyrimo ir koregavimo veiksmų mechanizmai tiems atvejams, kai nustatomos minėtų tikslų neatitiktys; turi būti numatyta veiklos vykdytojo pranešimo apie avarijas arba apie avarines situacijas, ypač tokias, kai neveikia apsaugos priemonės, sistema, jų tyrimas ir tolesni veiksmai atsižvelgiant į padarytas išvadas; taip pat gali būti numatyti ir saugos veiksmingumo ar kiti atitinkami rodikliai;

18.7. auditas ir peržiūra – nustatoma ir įgyvendinama tvarka, pagal kurią periodiškai vertinamas avarijų prevencijos politikos ir saugos valdymo sistemos veiksmingumas ir tinkamumas; tokia peržiūra dokumentuojama ir atnaujinama pavojingojo objekto vadovybės, kartu apsvarstomi ir įdiegiami atliekant auditą ir peržiūrą nustatyti būtini pakeitimai.

19. Veiklos vykdytojas, rengdamasis pertvarkyti ar modernizuoti pavojingąjį objektą ar jo įrenginius, įskaitant sandėliavimo, technologinius procesus, pakeisti pavojingosios medžiagos kiekį, jos fizinį būvį ar pobūdį, jeigu tai galėtų turėti lemiamos įtakos avarijų pavojui arba jeigu dėl tokių pakeitimų žemesniojo lygio pavojingasis objektas galėtų tapti aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu, arba atvirkščiai – aukštesniojo lygio pavojingasis objektas galėtų tapti žemesniojo lygio pavojinguoju objektu, peržiūri avarijų prevencijos politiką ir saugos valdymo sistemą ir prireikus jas atnaujina. Veiklos vykdytojas, prieš pradėdamas numatytus pakeitimus, ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki planuojamų pakeitimų vykdymo pradžios pateikia kompetentingai institucijai informaciją apie atnaujintą avarijų prevencijos planą.

IV SKYRIUS

PAVOJINGOJO OBJEKTO SAUGOS ATASKAITA

20. Aukštesniojo lygio pavojingojo objekto veiklos vykdytojas parengia pavojingojo objekto saugos ataskaitą (toliau – saugos ataskaita), kurioje turi būti pateikta Avarijų prevencijos aprašo 21 punkte nurodyta informacija ir duomenys, ir pateikia saugos ataskaitą 4 elektroninės laikmenos egzemplioriais kompetentingai institucijai. Kompetentinga institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo saugos ataskaitos gavimo dienos persiunčia po vieną saugos ataskaitos elektroninės laikmenos egzempliorių Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos apsaugos departamentas), Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija) ir Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai išvadoms gauti. Saugos ataskaitoje turi būti:

20.1. pagrįsta, kad avarijų prevencijos politika ir jai įgyvendinti skirta saugos valdymo sistema veikia pagal veiklos vykdytojo patvirtintą avarijų prevencijos planą;

20.2. pagrįsta, kad nustatyti galimi avarijų pavojai ir avarijų scenarijai ir imtasi būtinų priemonių avarijoms išvengti ir jų padariniams gyventojams ir aplinkai riboti;

20.3. įrodyta, kad saugos ir patikimumo principo tinkamai laikomasi ir projektuojant, statant, naudojant, prižiūrint įrenginius, sandėlius, jų įrangą bei su jų eksploatavimu susijusią infrastruktūrą ten, kur galimas avarijų pavojus; įrodyta, kad imtasi pakankamų priemonių statinių mechaniniam atsparumui ir pastovumui užtikrinti;

20.4. įrodyta, kad vidaus avarinis planas yra parengtas ir informacija, kurios reikia išorės avariniam planui parengti, yra pateikta savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, merui, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) merui (-ams);

20.5. informacija sprendimams dėl naujos veiklos ar kitų objektų statybos aplink esamą pavojingąjį objektą priimti.

21. Saugos ataskaitoje turi būti pateikti bent šie duomenys ir informacija:

21.1. informacija apie saugos valdymo sistemą ir organizacinę struktūrą, atitinkanti Avarijų prevencijos aprašo 18 punkte nurodytus reikalavimus;

21.2. pavojingojo objekto aplinkos apibūdinimas:

21.2.1. pavojingojo objekto ir jo aplinkos aprašymas, įskaitant informaciją apie geografinę vietą, meteorologines, geologines, hidrografines sąlygas ir, jeigu reikia, jos istorijos apibūdinimą;

21.2.2. pavojingojo objekto įrenginiai ir veikla, galintys kelti avarijos pavojų;

21.2.3. remiantis turima informacija nurodyti gretimi pavojingieji objektai, taip pat kitos vietos, nepatenkančios į Avarijų prevencijos aprašo taikymo sritį, teritorijos ir statomi objektai, kurie galėtų būti avarijos ar grandininės reakcijos efekto priežastis arba galėtų padidinti avarijų riziką ar padarinius;

21.2.4. zonų, kuriose gali įvykti avarija, aprašymas;

21.3. pavojingojo objekto įrenginių aprašymas:

21.3.1. pavojingojo objekto padalinių pagrindinės veiklos ir gamybos produktų, svarbių saugos požiūriu, aprašymas; avarijų rizikos priežasčių ir sąlygų, kuriomis galėtų įvykti avarija, apibūdinimas; esamų ir (arba) planuojamų prevencinių priemonių aprašas;

21.3.2. technologinių procesų – veiklos metodų aprašymas; jeigu tinka, atsižvelgiama į turimą informaciją apie geriausią praktiką;

21.3.3. pavojingųjų medžiagų aprašymas:

21.3.3.1. pavojingųjų medžiagų sąrašas, kuriame nurodoma: pavojingųjų medžiagų cheminis pavadinimas, Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos (angl. *Chemical Abstracts Service (CAS)*) numeris, pavadinimas pagal Jungtinių Tautų Organizacijos Tarptautinės teorinės ir taikomosios chemijos sąjungos (angl. *International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC)*) nomenklatūrą; esamas ar tikėtinas didžiausias pavojingųjų medžiagų kiekis;

21.3.3.2. fizinės, cheminės, toksinės pavojingųjų medžiagų savybės, šių medžiagų tiesioginio ir uždelsto pavojaus gyventojų sveikatai ir aplinkai apibūdinimas;

21.3.3.3. fiziniai ir cheminiai reiškiniai įprastomis naudojimo sąlygomis ar numatomi avarijos sąlygomis;

21.4. avarijų rizikos nustatymas, analizė ir prevenciniai metodai:

21.4.1. galimų avarijų eigos aprašymas, avarijų tikimybė arba sąlygos, kurioms susidarius jos galėtų įvykti, kartu nurodomi įvykiai, galintys turėti reikšmės tokioms avarijoms kilti, atsižvelgiant į vidines ir išorines galimų gedimų priežastis:

21.4.1.1. susijusias su veikla;

21.4.1.2. išorines, susijusias su grandinine reakcija, kylančia iš gretimų pavojingųjų objektų, taip pat kitomis vietomis, nepatenkančiomis į Avarijų prevencijos aprašo taikymo sritį, teritorijomis ir statomais objektais, kurie galėtų būti avarijos ar grandininės reakcijos efekto priežastis arba galėtų padidinti avarijų riziką ar padarinius;

21.4.1.3. gamtines;

21.4.2. avarijų masto ir padarinių rimtumo vertinimas, įskaitant žemėlapius, vaizdus, kaip atitinkamus atvaizdus tų vietų, kurios, tikėtina, gali būti paveiktos įvykus avarijoms pavojinguosiuose objektuose, arba, jeigu neįmanoma pateikti žemėlapių, lygiavertis tokių vietų apibūdinimas;

21.4.3. įvykusių avarijų arba įvykių, susijusių su tomis pačiomis cheminėmis medžiagomis ir procesais, pasaulinė apžvalga, po šių avarijų ar įvykių padarytos išvados ir aiški nuoroda į pavojingajame objekte įdiegtas priemones, skirtas tokioms avarijoms išvengti;

21.4.4. pavojingojo objekto įrenginių saugai naudojamos įrangos ir jos techninių parametru aprašymas;

21.5. apsaugos ir intervencijos priemonės, kuriomis siekiama lengvinti ir riboti avarijos padarinius:

21.5.1. aptikimo ir (ar) apsaugos sistemų, techninių prietaisų, skirtų atsitiktiniam išmetimui riboti, įskaitant vandens purškimo sistemas, garų užtvaras, avarinius separatorius ar surinkimo talpyklas, užsidarančiuosius vožtuvus, inertines sistemas, gaisrui gesinti naudoto vandens sulaikymo sistemas ir kitos įdiegtos įrangos, skirtos avarijų padariniams riboti, aprašymas;

21.5.2. pavojaus skelbimo ir reagavimo į avariją organizavimas;

21.5.3. mobilizuojamų išteklių, turimų pavojingajame objekte ir už jo ribų, aprašymas;

21.5.4. bet kokių kitų, nei Avarijų prevencijos aprašo 21.5.1–21.5.3 papunkčiuose aprašytosios, techninių ir netechninių priemonių, skirtų avarijos padariniams riboti, aprašymas;

21.5.5. juridinių asmenų, organizacijų, neturinčių juridinio asmens statuso, ir fizinių asmenų, dalyvavusių rengiant saugos ataskaitą, sąrašas, jame nurodant šiame papunktyje nurodytų asmenų ir organizacijų pavadinimus, vardus ir pavardes.

22. Veiklos vykdytojas privalo pateikti kompetentingai institucijai saugos ataskaitą, atnaujintą saugos ataskaitą arba atnaujintas jos dalis Avarijų prevencijos aprašo 20 punkto pirmojoje pastraipoje nustatyta tvarka, laikydamasis šių terminų:

22.1. naujų pavojingųjų objektų – ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius:

22.1.1. iki jų veiklos pradžios;

22.1.2. iki pakeitimų, dėl kurių pasikeičia pavojingojo objekto pavojingųjų medžiagų sąrašas;

22.2. kitų pavojingųjų objektų – ne vėliau kaip per 2 metus nuo tos dienos, kurią veiklos vykdymo vieta tampa aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu arba žemesniojo lygio pavojingasis objektas tampa aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu;

22.3. atnaujinus saugos ataskaitą arba jos dalis Avarijų prevencijos aprašo 25 punkte nurodytais atvejais – per 5 darbo dienas nuo saugos ataskaitos atnaujinimo.

23. Aplinkos apsaugos departamentas, Valstybinė darbo inspekcija ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo parengtos ar Avarijų prevencijos aprašo 25 ar 28 punkte nustatytais atvejais atnaujintos saugos ataskaitos arba atnaujintų jos dalių gavimo dienos ir ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pakartotinai pagal Avarijų prevencijos aprašo 24.1 papunktį teikiamos pataisytos saugos ataskaitos, atnaujintos saugos ataskaitos arba atnaujintų jos dalių ar papildomos informacijos gavimo dienos privalo pateikti kompetentingai institucijai savo išvadas.

24. Kompetentinga institucija, gavusi Avarijų prevencijos aprašo 23 punkte nurodytas išvadas, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo parengtos ar pagal Avarijų prevencijos aprašo 25 ar 28 punktą atnaujintos saugos ataskaitos arba atnaujintų jos dalių gavimo dienos ir ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo pakartotinai pagal Avarijų prevencijos aprašo 24.1 papunktį teikiamos pataisytos saugos ataskaitos, atnaujintos saugos ataskaitos arba atnaujintų jos dalių ar papildomos informacijos gavimo dienos:

24.1. praneša raštu veiklos vykdytojui apibendrintas išvadas, prireikus nurodo terminą, per kurį veiklos vykdytojas privalo kompetentingai institucijai pateikti pataisytą saugos ataskaitą, pataisytą atnaujintą saugos ataskaitą arba atnaujintas jos dalis ar papildomą informaciją 4 elektroninės laikmenos egzemplioriais, kurių po vieną kompetentinga institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šių egzempliorių gavimo persiunčia Aplinkos apsaugos departamentui, Valstybinei darbo inspekcijai ir Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai išvadoms gauti;

24.2. laikydamasi Avarijų prevencijos aprašo XI skyriuje nustatytos tvarkos, imasi priemonių, draudžiančių pradėti ar toliau naudoti pavojingąjį objektą, jeigu išvadose nurodoma, kad to reikia.

25. Saugos ataskaita peržiūrima, prireikus ji arba jos dalys atnaujinamos:

25.1. ne rečiau kaip kas 5 metai;

25.2. po avarijos;

25.3. veiklos vykdytojo iniciatyva arba kompetentingos institucijos reikalavimu, paaiškėjus naujoms aplinkybėms ar gavus naują saugos srities techninę informaciją.

26. Jeigu Avarijų prevencijos aprašo 25.1 papunktyje nustatytu atveju peržiūrėjus saugos ataskaitą nustatoma, kad jos atnaujinti nebūtina, veiklos vykdytojas apie tokius saugos ataskaitos peržiūros rezultatus per 5 darbo dienas nuo šių rezultatų nustatymo raštu praneša kompetentingai institucijai.

27. Veiklos vykdytojas, teikdamas saugos ataskaitą, atnaujintą saugos ataskaitą arba atnaujintas jos dalis, gali prašyti kompetentingos institucijos neatskleisti prašantiems asmenims tam tikrų saugos ataskaitos dalių informacijos apie pavojingąjį objektą, jeigu šiose dalyse yra duomenų, kurie atitinka Informacijos apie aplinką Lietuvos Respublikoje teikimo visuomenei tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. spalio 22 d. nutarimu Nr. 1175 „Dėl Informacijos apie aplinką Lietuvos Respublikoje teikimo visuomenei tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Informacijos teikimo aprašas), nustatytus atvejus.

28. Veiklos vykdytojas, rengdamasis pertvarkyti ar modernizuoti pavojingąjį objektą ar jo įrenginius, įskaitant sandėliavimo, technologinius procesus, pakeisti pavojingosios medžiagos kiekį, jos fizinį būvį ar pobūdį, jeigu tai galėtų turėti lemiamos įtakos avarijų pavojui arba jeigu dėl tokių pakeitimų žemesniojo lygio pavojingasis objektas galėtų tapti aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu, arba atvirkščiai – aukštesniojo lygio pavojingasis objektas galėtų tapti žemesniojo lygio pavojinguoju objektu, peržiūri saugos ataskaitą ir prireikus ją arba jos dalis atnaujinama. Veiklos vykdytojas, prieš pradėdamas numatytus pakeitimus, pateikia kompetentingai institucijai atnaujintą saugos ataskaitą ar jos dalis 4 elektroninės laikmenos egzemplioriais, kurių po vieną kompetentinga institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atnaujintos saugos ataskaitos ar jos dalies gavimo dienos persiunčia Aplinkos apsaugos departamentui, Valstybinei darbo inspekcijai ir Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai.

V SKYRIUS AVARIJŲ LIKVIDAVIMAS

29. Aukštesniojo lygio pavojingojo objekto veiklos vykdytojas, tardamasis (tarimosi rezultatai fiksuojami veiklos vykdytojo nustatytu būdu) su pavojingajame objekte dirbančiu personalu, įskaitant rangovų darbuotojus, dirbančius pavojingajame objekte vienus metus ar ilgiau, parengia vidaus avarinį planą ir suderinęs jį su savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meru taip pat su specialiosiomis tarnybomis bei valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis, su kuriomis reikia derinti tam tikrus vidaus avariniame plane numatytus veiksmus ar priemones, patvirtina vidaus avarinį planą, kuriame numatoma, kokių priemonių reikia imtis įvykus avarijai pavojingajame objekte. Patvirtinto vidaus avarinio plano išrašus raštu ar elektronine forma veiklos vykdytojas pateikia jį derinusioms specialiosioms tarnyboms ir valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms.

30. Aukštesniojo lygio pavojingojo objekto veiklos vykdytojas pateikia savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, merui, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) merui (-ams), patvirtintą vidaus avarinį planą, saugos ataskaitą ir kitą informaciją, būtiną išorės avariniam planui parengti, laikydamasis šių terminų:

30.1. naujų pavojingųjų objektų – ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius:

30.1.1. iki jų veiklos pradžios;

30.1.2. iki pakeitimų, dėl kurių pasikeičia pavojingojo objekto pavojingųjų medžiagų sąrašas;

30.2. kitų pavojingųjų objektų – ne vėliau kaip per 2 metus nuo tos dienos, kurią veiklos vykdymo vieta tampa aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu arba žemesniojo lygio pavojingasis objektas tampa aukštesniojo lygio pavojinguoju objektu.

31. Savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) meras (-ai), savo nustatyta tvarka pranešę spaudoje apie išorės avarinio plano projekto išankstinį viešą svarstymą ir jį apsvarstę su suinteresuota visuomene bei suderinę su specialiosiomis tarnybomis, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis, su kuriomis reikia derinti tam tikrus išorės avariniame plane numatytus veiksmus ar priemones, ne vėliau kaip per vienus metus nuo informacijos, būtinos išorės avariniam planui parengti, gavimo, jį patvirtina ir numato priemones, kurių reikia imtis už pavojingojo objekto ribų. Patvirtinto išorės avarinio plano kopija raštu ar elektronine forma pateikiama aukštesniojo lygio pavojingojo objekto veiklos vykdytojui, o išrašai – jį derinusioms specialiosioms tarnyboms bei valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms.

32. Vidaus ir išorės avariniai planai sudaromi siekiant:

32.1. apriboti ir kontroliuoti avarijas, sumažinti jų padarinius ir žalą gyventojams bei aplinkai;

32.2. apsaugoti gyventojus ir aplinką nuo avarijų padarinių;

32.3. pateikti visuomenei, specialiosioms tarnyboms, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms būtiną informaciją;

32.4. užtikrinti, kad po avarijos būtų išvalyta aplinka ir atkurta jos būklė.

33. Vidaus ir išorės avariniuose planuose turi būti pateikta ši informacija:

33.1. vidaus avariniuose planuose:

33.1.1. vardai, pavardės arba pareigos asmenų, įgaliotų inicijuoti vidaus avariniame plane numatytas procedūras įvykus avarijai, vardas, pavardė arba pareigos asmens, atsakingo už avarijos padarinių gyventojų sveikatai ir aplinkai švelninimo priemones ir jų koordinavimą pavojingajame objekte;

33.1.2. vardas, pavardė arba pareigos asmens, atsakingo už ryšius su savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, mero, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) mero (-ų) atstovu (-ais), įgaliotu (-ais) inicijuoti išorės avariniame plane numatytas procedūras;

33.1.3. jeigu žinoma, sąlygos ir įvykiai, galintys turėti įtakos avarijoms kilti, veiksmų, reikalingų tokioms sąlygoms ir įvykiams kontroliuoti, jų padariniams apriboti, aprašymas, kuriame taip pat nurodoma saugos įranga ir turimi ištekliai;

33.1.4. pavojingajame objekte esantiems žmonėms kylančios rizikos mažinimo tvarka, įskaitant tai, kas ir kaip skelbia perspėjimą apie pavojų, kaip žmonės turėtų elgtis išgirdę tokį perspėjimą, kaip jie bus evakuojami;

33.1.5. kokia tvarka apie įvykį bus operatyviai pranešta kompetentingai institucijai, numatomoms pasitelkti specialiosioms tarnyboms, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, merui, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) merui (-ams), kokia informacija turėtų būti pirminiame perspėjime, kaip informacija bus tikslinama;

33.1.6. jeigu būtina, kaip darbuotojai bus mokomi atlikti jiems priskirtas užduotys ir kaip bus koordinuojami veiksmai su specialiosiomis tarnybomis;

33.1.7. pagalbos likviduojant avariją ir šalinant jos padarinius už pavojingojo objekto teritorijos ribų teikimo tvarka;

33.1.8. pirmosios medicinos pagalbos nukentėjusiesiems teikimo tvarka;

33.2. išorės avariniuose planuose:

33.2.1. vardai, pavardės arba pareigos asmenų, įgaliotų inicijuoti išorės avariniame plane numatytas procedūras, vardai, pavardės arba pareigos asmenų, įgaliotų vadovauti veiksams už pavojingojo objekto teritorijos ribų ir juos koordinuoti;

33.2.2. skubaus pranešimo apie įvykį priėmimo ir pavojaus skelbimo ir atšaukimo tvarka;

33.2.3. išteklių, būtinų išorės avariniams planams įgyvendinti, pasitelkimo koordinavimo tvarka;

33.2.4. pagalbos likviduojant avariją ir šalinant avarijos padarinius pavojingojo objekto teritorijoje teikimo tvarka;

33.2.5. avarijų likvidavimo ir padarinių šalinimo veiksmų už pavojingojo objekto teritorijos ribų, įskaitant veiksmus pagal saugos ataskaitoje numatytus scenarijus, įskaitant tuos scenarijus, kurie daro poveikį aplinkai, ir atsižvelgiant į galimą grandininės reakcijos efektą, vykdymo tvarka;

33.2.6. konkrečios informacijos apie įvykį ir apie tai, kaip elgtis, teikimo visuomenei, gretimiems pavojingiesiems objektams ir objektams, nepatenkantiems į Avarijų prevencijos aprašo taikymo sritį, tvarka;

33.2.7. informacijos kitų valstybių specialiosioms tarnyboms apie avarijas, kurių padariniai gali peržengti valstybių sienas, teikimo tvarka.

34. Rengdamas išorės avarinį planą ir siekdamas avarijos likvidavimo veiksmų efektyvumo, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) meras (-ai) atsižvelgia į poreikį užtikrinti veiksmingą visų krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektų ir karinių vienetų bendradarbiavimą.

35. Atsižvelgdamas į saugos ataskaitoje pateiktą ir kitą informaciją, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) meras (-ai), nurodęs (-ę) tokio sprendimo priežastis, gali nuspręsti nerengti išorės avarinio plano, jeigu avarijos padariniai neišplistų už pavojingojo objekto teritorijos ribų arba galimi padariniai nesukeltų tokio pavojaus gyventojams ir (ar) aplinkai, dėl kurio savivaldybės meras turėtų imtis veiksmų avarijos padariniams už pavojingojo objekto teritorijos ribų likviduoti. Toks sprendimas privalo būti suderintas su kompetentinga institucija.

36. Vidaus ir išorės avariniai planai, atsižvelgiant į atitinkamame pavojingajame objekte ar specialiosiose tarnybose įvykusius veiklos organizavimo pokyčius, naujas technikos žinias ir naują informaciją, kaip reaguoti į avarijas, reguliariai peržiūrimi, išbandomi ir prireikus atnaujinami ne rečiau kaip kas 3 metai. Vidaus ar išorės avarinių planų pakeitimai derinami su specialiosiomis tarnybomis ir valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis, jeigu tie pakeitimai susiję su toms specialiosioms tarnyboms ir valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms numatytais veiksmais ar priemonėmis. Prireikus iš esmės keisti išorės avarinį planą, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) meras (-ai) išorės avarinius planus atnaujiną savo nustatyta tvarka pranešę spaudoje apie atnaujinto išorės avarinio plano projekto išankstinį viešą svarstymą ir jį apsvarstę su suinteresuota visuomene.

37. Avarių likvidavimas vykdomas vidaus ir išorės avariniuose planuose nustatyta tvarka. Vidaus ir išorės avariniai planai pradedami vykdyti, kai tik įvyksta avarija arba įvykis, galintis ją sukelti.

VI SKYRIUS GRANDININĖS REAKCIJOS EFEKTAS

38. Atsižvelgdama į veiklos vykdytojų pateiktus pranešimus ir saugos ataskaitas arba į papildomą informaciją, gautą kompetentingai institucijai pateikus prašymą, arba informaciją, nustatytą atliekant patikrinimus pagal Avarių prevencijos aprašo XI skyrių, kompetentinga institucija nustato pavojinguosius objektus ar jų grupes, kuriuose avarijos rizika ar mastas gali padidėti dėl pavojingųjų objektų geografinės padėties, jų artumo vienas kito atžvilgiu ir juose esančių pavojingųjų medžiagų grandininės reakcijos efekto – kaupiamojo efekto, atsirandančio, kai vienas įvykis sukelia kitą įvykį ar jų seką kitoje vietoje.

39. Jeigu kompetentinga institucija turi pagal Avarių prevencijos aprašo 38 punktą nustatyto pavojingojo objekto veiklos vykdytojo pateiktus Avarių prevencijos aprašo 9.8 papunktyje nurodytus duomenis papildančios informacijos, šią informaciją ji pateikia veiklos vykdytojui.

40. Pagal Avarių prevencijos aprašo 38 punktą nustatytų pavojingųjų objektų veiklos vykdytojais privalo:

40.1. keisti reikiama informacija, siekdami užtikrinti, kad avarių prevencijos planuose, saugos valdymo sistemose, saugos ataskaitose ir vidaus avariniuose planuose būtų atsižvelgta į galimų avarių pobūdį ir mastą;

40.2. bendradarbiauti teikdami informaciją visuomenei, gretimiems pavojingiesiems objektams, taip pat į Avarių prevencijos aprašo taikymo sritį nepatenkantiems objektams, esantiems greta pavojingojo objekto, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, merui, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) merui (-ams).

VII SKYRIUS TERITORIJŲ, KURIOSE YRA ARBA PLANUOJAMI PAVOJINGIEJI OBJEKTAI, PLANAVIMAS

41. Vieta naujam pavojingajam objektui parenkama, reikšmingi pertvarkymai esamame pavojingajame objekte (tokie kaip pavojingosios medžiagos kiekio, jos fizinio būvio ar pobūdžio pakeitimas, kai tai turi lemiamos įtakos avarių pavojui) ir kelių, visuomeninės paskirties pastatų ir teritorijų, gyvenamųjų rajonų ir kitos naujos statybos netoli pavojingųjų objektų planuojami vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu, užtikrinant, kad:

41.1. naujas pavojingasis objektas būtų statomas ar esamame pavojingajame objekte reikšmingi pertvarkymai (tokie kaip pavojingosios medžiagos kiekio, jos fizinio būvio ar pobūdžio pakeitimas, kai tai turi lemiamos įtakos avarių pavojui) būtų atliekami užtikrinant, kad pavojingasis objektas nekels pavojaus kitiems pavojingiesiems objektams, gyvenamiesiems rajonams, intensyvaus eismo keliams, visuomeninės paskirties pastatams, teritorijoms ir rekreacinėms zonoms;

41.2. kelių, visuomeninės paskirties pastatų ir teritorijų, gyvenamųjų rajonų ir kitos naujos statybos netoli pavojingųjų objektų vyktų atsižvelgiant į būtinybę užtikrinti apsaugą nuo galimų avarių, kurių rizika dėl tokių statybų ar jų vietos gali padidėti arba gali pasunkėti avarijos padariniai;

41.3. parenkant vietą naujam pavojingajam objektui statyti, būtų atsižvelgta į būtinybę skubiai evakuoti darbuotojus, kitus asmenis iš pavojingojo objekto ir gyvenamųjų rajonų, esančių šalia numatomo statyti pavojingojo objekto, taip pat atsižvelgta į vietos gamtą, reljefą, vyraujančius vėjus.

42. Kompetentinga institucija, teikdama planavimo sąlygas teritorijų planavimo organizatoriui ir konsultacijas teritorijų planavimo dokumento rengėjui, remiasi saugos ataskaitoje pateikta informacija apie to objekto keliamą riziką ir teritorijų planavimo tikslais turi teisę

pareikalauti iš žemesniojo lygio pavojingojo objekto veiklos vykdytojo pateikti informaciją apie to objekto keliamą riziką.

43. Reikalavimai, nurodyti Avarijų prevencijos aprašo 41 ir 42 punktuose, taikomi nedarant poveikio Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka atliekamam strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui arba planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimui, jeigu parengiamuoju teritorijų planavimo dokumento rengimo etapu priimamas sprendimas šį vertinimą atlikti.

VIII SKYRIUS

INFORMACIJA APIE SAUGOS PRIEMONES

44. Veiklos vykdytojai pateikia Avarijų prevencijos aprašo 45 punkte nurodytą informaciją savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, merui, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) merui (-ams), ir kompetentingai institucijai. Veiklos vykdytojai informaciją atnaušina prireikus, taip pat padarę pakeitimus, nurodytus Avarijų prevencijos aprašo 19 ir 28 punktuose, ir pateikia savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, merui, o jeigu avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) merui (-ams), ir kompetentingai institucijai. Šios institucijos skelbia veiklos vykdytojų pateiktą informaciją savo interneto svetainėse. Ši informacija turi būti teikiama asmenims su negalia prieinamais bendravimo būdais ir turi būti visą laiką prieinama visuomenei.

45. Visuomenei privalomoje pateikti informacijoje apie visus pavojinguosius objektus turi būti:

45.1. nurodomas veiklos vykdytojo vardas, pavardė arba pavadinimas, pavojingojo objekto pavadinimas, jeigu jis yra, ir pavojingojo objekto adresas;

45.2. patvirtinama, kad pavojingajam objektui taikomi Avarijų prevencijos aprašo reikalavimai ir pagal Avarijų prevencijos aprašo reikalavimus kompetentingai institucijai yra pateiktas pranešimas apie pavojingąjį objektą arba saugos ataskaita;

45.3. pateikiama informacija apie pavojingajame objekte vykdomą veiklą ar veiklos rūšis;

45.4. nurodomi pavojingajame objekte esamų pavojingųjų medžiagų, galinčių sukelti avariją, įprastiniai pavadinimai arba apibendrinti klasifikaciniai pavadinimai, arba pavojingumo klasė, nurodomos jų pavojingosios savybės;

45.5. paaiškinama, kaip įvykus avarijai bus informuojama suinteresuota visuomenė, kaip elgtis per avariją, arba pateikiama nuoroda, kur šią informaciją galima rasti elektronine forma;

45.6. nurodoma paskutinio planinio patikrinimo data arba pateikiama nuoroda, kur tokią informaciją galima rasti elektronine forma; nurodoma, kur reikėtų kreiptis dėl papildomos informacijos apie patikrinimą ir dėl patikrinimų grafiko, atsižvelgiant į Avarijų prevencijos aprašo 99–101 punktų nuostatas;

45.7. paaiškinama, kur teikiama papildoma informacija, atsižvelgiant į Avarijų prevencijos aprašo 99–101 punktų nuostatas.

46. Visuomenei apie aukštesniojo lygio pavojinguosius objektus, be Avarijų prevencijos aprašo 45 punkte nurodytos informacijos, pateikiama:

46.1. bendra informacija apie galimų avarijų pavojaus pobūdį ir galimus jų padarinius gyventojams ir aplinkai, pagrindinių avarijos scenarijų santraukos ir jiems išvengti skirtų kontrolės priemonių aprašymas;

46.2. patvirtinimas, kad veiklos vykdytojas, siekdamas susidoroti su avarijomis ir sušvelninti jų padarinius, privalo imtis vidaus avariniame plane numatytų veiksmų pavojingajame objekte bei palaikyti ryšius su specialiosiomis tarnybomis;

46.3. atitinkama išorės avarinio plano, skirto susidoroti su avarijos padariniais už pavojingojo objekto ribų, informacija, kuri turėtų apimti patarimus įvykus avarijai laikytis visų specialiųjų tarnybų nurodymų ir reikalavimų;

46.4. jeigu taikytina, informacija apie tai, kad pavojingasis objektas yra arčiau kaip 15 kilometrų nuo kitos valstybės teritorijos, taip pat apie tai, ar avarijos padariniai gali išplisti į kaimynines valstybes.

47. Aukštesniojo lygio pavojingųjų objektų veiklos vykdytojai:

47.1. tinkamiausiu būdu ir priemonėmis, tokiomis kaip lankstinukai, bukletai, elektroninis paštas, visuomenės informavimo priemonės, socialiniai tinklai, ir be atskiro prašymo periodiškai teikia gyventojams, kuriuos, tikėtina, gali paveikti avarija, į galimo pavojaus zoną patenkančių visuomeninės paskirties pastatų ir teritorijų, įskaitant švietimo įstaigas bei sveikatos priežiūros įstaigas, valdytojams, gretimų pavojingųjų objektų, jeigu tokių yra, veiklos vykdytojams Avarijų prevencijos aprašo 45 ir 46 punktuose nustatyto turinio informaciją apie saugos priemones ir kaip elgtis įvykus avarijai;

47.2. užtikrina, kad visuomenė galėtų susipažinti su saugos ataskaita ir pavojingųjų medžiagų, esančių pavojingajame objekte, sąrašu, kai dėl to kreipiamasi raštu į aukštesniojo lygio pavojingųjų objektų veiklos vykdytojus, išskyrus Avarijų prevencijos aprašo 49 punkte nustatytą atvejį.

48. Informacija, nurodyta Avarijų prevencijos aprašo 45 ir 46 punktuose, kasmet peržiūrima ir prireikus atnaujinama. Taip pat ši informacija peržiūrima ir prireikus atnaujinama padarius pakeitimus, nurodytus Avarijų prevencijos aprašo 19 ir 28 punktuose. Šiame punkte nurodyta atnaujinta informacija per 5 darbo dienas nuo jos atnaujinimo, o jeigu kasmetinių peržiūrų metu šios informacijos atnaujinti nereikėjo – ne rečiau kaip kas 5 metai pakartotinai teikiama Avarijų prevencijos aprašo 47.1 papunktyje nurodytiems subjektams.

49. Jeigu saugos ataskaitoje ar pavojingųjų medžiagų, esančių aukštesniojo lygio pavojingajame objekte, sąraše yra duomenų, atitinkančių Avarijų prevencijos aprašo 101 punkte nurodytas išimtis, veiklos vykdytojas, suderinęs su kompetentinga institucija, tam tikrų šių dokumentų dalių visuomenei gali neskelbti ir pateikti iš dalies pakeistą saugos ataskaitą, kurioje turėtų būti nurodyta bendro pobūdžio informacija apie avarijos pavojus ir galimą avarijos poveikį gyventojams ir aplinkai.

50. Esant tikimybei, kad aukštesniojo lygio pavojingajame objekte įvykusios avarijos neigiami padariniai galėtų išplisti į kaimynines valstybes, kompetentinga institucija privalo pateikti toms valstybėms, kurioms gresia pavojus, pakankamai informacijos, kad jos galėtų parengti tinkamus išorės avarinius planus, vykdyti teritorijų planavimą ir teikti informaciją visuomenei. Avarijų prevencijos aprašo 35 punkte nurodytu atveju kompetentinga institucija apie savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas arba kurioje galėtų išplisti avarijos padariniai, mero sprendimą nerengti išorės avarinio plano praneša ir kaimyninei valstybei, kurioje būtų juntami neigiami avarijos padariniai, jeigu tame pavojingajame objekte įvyktų avarija.

IX SKYRIUS

KONSULTACIJOS SU VISUOMENE IR JOS DALYVAVIMAS PRIIMANT SPRENDIMUS, SUSIJUSIUS SU NAUJŲ PAVOJINGŲJŲ OBJEKTŲ VIETOS PARINKIMU, REIKŠMINGU PAVOJINGOJO OBJEKTO PERTVARKYMU AR NAUJOMIS STATYBOMIS NETOLI PAVOJINGŲJŲ OBJEKTŲ

51. Suinteresuotai visuomenei Teritorijų planavimo įstatymo ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka suteikiama galimybė pateikti savo nuomonę dėl sprendimų, susijusių su naujų pavojingųjų objektų vietos parinkimu, reikšmingu pavojingąjo objekto pertvarkymu, jeigu dėl tokio pertvarkymo priimamas sprendimas keisti detalų planą ir atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, ar su naujomis statybomis netoli pavojingųjų objektų, jeigu dėl parinktos vietos ar statybų pobūdžio gali padidėti avarijos rizika arba pasunkėti padariniai; užtikrinama, kad visuomenė gautų informaciją, įskaitant teritorijų planavimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo proceso metu parengtus dokumentus ir kitą su sprendiniais susijusią medžiagą, apie minėtus objektus visose teritorijų planavimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo proceso stadijose.

52. Kita, nei nurodyta Avarijų prevencijos aprašo 51 punkte, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turima arba joms skirta informacija apie aplinką suinteresuotai visuomenei teikiama Informacijos teikimo aprašo nustatyta tvarka.

53. Kompetentinga institucija, dalyvaudama teritorijų planavimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese, nustačiusi, kad Avarijų prevencijos aprašo 51 punkte nurodytame aukštesniojo lygio pavojingajame objekte avarijos padariniai galėtų išplisti į kaimynines valstybes, praneša visuomenei apie tai, kad gavus naujo pavojingojo objekto ar patikslinus esamo pavojingojo objekto saugos ataskaitą bus teikiama Avarijų prevencijos aprašo 50 punkte nurodyta informacija. Pateikusi reikiamą informaciją valstybėms, kurioms gresia pavojus, kompetentinga institucija apie šį faktą praneša visuomenei ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šios informacijos pateikimo. Šią informaciją kompetentinga institucija skelbia savo interneto svetainėje.

54. Kai rengiami, keičiami ar tobulinami teritorijų planavimo bendrieji planai, kuriais įgyvendinami sprendiniai, susiję su naujų pavojingųjų objektų vietos parinkimu ar naujomis statybomis netoli pavojingųjų objektų, jeigu dėl parinktos naujų pavojingųjų objektų vietos ar naujų statybų pobūdžio gali padidėti avarijos rizika arba pasunkėti padariniai, visuomenė informuojama, su ja konsultuojamasi ir jai suteikiama teisė dalyvauti priimant sprendimus Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 „Dėl Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

55. Visuomenė planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procese dalyvauja aplinkos ministro nustatyta tvarka.

X SKYRIUS

INFORMACIJOS TEIKIMAS IR VEIKSMAI ĮVYKUS AVARIJAI

56. Kompetentinga institucija pateikia Europos Komisijai informaciją, kai avarijos mastas ar padariniai atitinka bent vieną iš šių kriterijų:

56.1. bet koks gaisras, sprogimas ar atsitiktinis pavojingųjų medžiagų išsiveržimas, susijęs su pavojingųjų medžiagų kiekiu, prilygstančiu 5 procentams nustatyto kvalifikacinio kiekio, nurodyto Pavojingųjų medžiagų aprašo 1 lentelės „Pavojingųjų medžiagų kategorijos“ ir 2 lentelės „Pavojingųjų medžiagų sąrašas“ ketvirtoje skiltyje;

56.2. avarija sukelia bent vieną iš šių padarinių:

56.2.1. žmogaus mirtį;

56.2.2. pavojingajame objekte sužeidžiami 6 žmonės ir jie hospitalizuojami bent 24 valandoms;

56.2.3. vienas žmogus už pavojingojo objekto ribų hospitalizuojamas bent 24 valandoms;

56.2.4. avarija apgadina ir padaro nebenaudojamą (-us) gyvenamąjį (-uosius) pastatą (-us) už pavojingojo objekto ribų;

56.2.5. žmonės evakuojami ir izoliuojami daugiau kaip 2 valandoms, kai evakuojamų ir izoliuojamų asmenų ir valandų skaičiaus sandauga lygi 500 arba yra didesnė;

56.2.6. geriamojo vandens, elektros, dujų ar telefono ryšio paslaugos nutraukiamos daugiau kaip 2 valandoms, kai šių paslaugų netekusių asmenų ir valandų skaičiaus sandauga lygi 1000 arba yra didesnė;

56.3. padaryta tiesioginė žymi nuolatinė ar ilgalaikė žala aplinkai:

56.3.1. 0,5 hektaro ar didesnio ploto saugomų teritorijų, nustatytų vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo nuostatomis;

56.3.2. 10 hektarų ar didesniame žemės plote, įskaitant žemės ūkio paskirties žemę;

56.3.3. 10 kilometrų ar ilgesnio ruožo upės ar kanalo;

56.3.4. 1 hektarui ar didesnio ploto ežero ar tvenkinio;

56.3.5. 2 hektarams ar didesnio ploto upės deltos;

56.3.6. 2 hektarams ar didesnio ploto jūros pakrantės ar atviros jūros;

- 56.3.7. 1 hektarui ar didesnio ploto požeminio vandens ar požeminio vandeningojo sluoksnio;
- 56.4. padaryta žymi žala turtui;
- 56.4.1. žala, padaryta turtui pavojingajame objekte, prilygsta 2 mln. eurų arba šią sumą viršija;
- 56.4.2. žala, padaryta turtui už pavojingojo objekto ribų, prilygsta 0,5 mln. eurų arba šią sumą viršija;
- 56.5. avarija tiesiogiai susijusi su pavojingosiomis medžiagomis ir jos padariniai gali išplisti už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų;
- 56.6. kita avarija ir susidariusi avarinė situacija, kuri, kompetentingos institucijos nuomone, techniniu požiūriu ypač svarbi avarijų prevencijai, jų padarinių ribojimui ir neatitinka Avarijų prevencijos aprašo 56 punkte nurodytų kriterijų.
57. Veiklos vykdytojas įvykus avarijai, kurios mastas ar padariniai atitinka Avarijų prevencijos aprašo 56 punkte nurodytus kriterijus, pateikia apie įvykį ar avariją kompetentingai institucijai šią informaciją:
- 57.1. įvykio ar avarijos data, laikas, vieta, pavojingojo objekto, kuriame įvyko avarija, pavadinimas, jeigu jis yra, buveinė ir veiklos vykdytojo vardas, pavardė arba pavadinimas;
- 57.2. įvykio ar avarijos aplinkybių trumpas aprašas;
- 57.3. susijusios su įvykiu ar avarija pavojingosios medžiagos ir jų kiekiai;
- 57.4. galimas įvykio ar avarijos mastas;
- 57.5. turimi įvykio ar avarijos poveikio gyventojų sveikatai, aplinkai ir turtui vertinimo duomenys;
- 57.6. įvykio ar avarijos pirminės priežastys, eigos prognozė;
- 57.7. priemonės, kurių imtasi, ir pasitelktos pavojingojo objekto avarinės ir specialiosios tarnybos;
- 57.8. numatomi veiksmai, kurie turėtų sušvelninti vidutinius ir ilgalaikius avarijos padarinius ir neleistų avarijai pasikartoti.
58. Pateiktą informaciją veiklos vykdytojas atnaušina, jeigu nustatoma papildomų faktų, kurie keičia ankstesnę informaciją ar padarytas išvadas, ir nedelsdamas, bet ne vėliau kaip tą pačią dieną, pateikia atnaujintą informaciją kompetentingai institucijai.
59. Kompetentinga institucija įvykus avarijai privalo:
- 59.1. užtikrinti, kad būtų imamasi visų reikiamų skubių – įgyvendinamų iš karto įvykus avarijai, vidutinės trukmės – įgyvendinamų ne ilgesniu kaip vienų metų laikotarpiu, ir ilgalaikių – įgyvendinamų per ilgesnį nei vienų metų laikotarpį, priemonių;
- 59.2. tikrinti, tirti ar kitokiu būdu rinkti informaciją, būtiną avarijos techniniams, organizaciniais ir valdymo klausimams išnagrinėti;
- 59.3. užtikrinti, kad veiklos vykdytojas imtųsi vidaus avariniame plane numatytų avarijos padarinių likvidavimo priemonių;
- 59.4. parengti rekomendacijas, kokias prevencines priemones reikėtų taikyti ateityje;
- 59.5. užtikrinti, kad asmenims, kurie gali nukentėti, būtų pateikta informacija apie įvykusią avariją, o prireikus – apie priemones, kurių imtasi siekiant sušvelninti jos padarinius.
60. Įvykus avarijai, kurios mastas ar padariniai atitinka Avarijų prevencijos aprašo 56 punkte nurodytus kriterijus, kompetentinga institucija pateikia Europos Komisijai informaciją, kurioje nurodomi šie duomenys:
- 60.1. Lietuvos Respublikos pavadinimas, kompetentingos institucijos pavadinimas ir buveinė;
- 60.2. avarijos data, laikas, vieta, pavojingojo objekto, kuriame įvyko avarija, pavadinimas, jeigu jis yra, buveinė ir veiklos vykdytojo vardas, pavardė arba pavadinimas;
- 60.3. avarijos aplinkybių trumpas aprašas, su avarija susijusios pavojingosios medžiagos ir tiesioginis poveikis gyventojų sveikatai, aplinkai ir turtui;
- 60.4. taikytų avarijos likvidavimo priemonių ir nedelsiant taikytinų prevencinių priemonių trumpas aprašas;
- 60.5. avarijos tyrimo išvados ir rekomendacijos, kokias prevencines priemones reikėtų taikyti ateityje.

61. Surinkusi Avarijų prevencijos aprašo 60 punkte nurodytą informaciją, kompetentinga institucija ne vėliau kaip per vienus metus po įvykusios avarijos pateikia šią informaciją Europos Komisijai. Tais atvejais, kai per nustatytą vienų metų terminą galima pateikti tik preliminarą Avarijų prevencijos aprašo 60.5 papunktyje nurodytą informaciją, kompetentinga institucija atnaujina šią informaciją, kai tik tampa prieinamos avarijos tyrimo komisijos, nurodytos Avarijų prevencijos aprašo 80 punkte, galutinės išvados ir rekomendacijos. Kompetentinga institucija gali vėluoti pateikti šią informaciją tik tiek, kiek to reikia prasidėjusioms teisinėms procedūroms baigti, jeigu toks informacijos pateikimas galėtų turėti joms įtakos.

62. Europos Komisijai taip pat pranešami įstaigų, įmonių, organizacijų, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijų ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, mero, galinčių turėti informacijos apie avarijas ir konsultuoti Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingas institucijas, dalyvaujančias likviduojant ir tiriant tokias avarijas, pavadinimai ir buveinės.

XI SKYRIUS

PATIKRINIMAI IR DRAUDIMAI

63. Ar pavojingieji objektai saugiai naudojami, tikrina:

63.1. kompetentinga institucija, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos valstybės tarnautojai pagal kompetentingos institucijos iš anksto parengtus ir su valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meru suderintus planinių patikrinimų grafikus ir patikrinimų programą (toliau – patikrinimas pagal grafiką);

63.2. valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ar savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos valstybės tarnautojai jų kompetencijos srities teisės aktų nustatyta tvarka ir periodiškumu.

64. Patikrinimų programoje pateikiama ši informacija:

64.1. bendras atitinkamų saugos klausimų vertinimas;

64.2. patikrinimų programos taikymas geografiniu požiūriu;

64.3. pavojingųjų objektų sąrašas;

64.4. pavojingųjų objektų grupės, kuriose galimas grandininės reakcijos efektas;

64.5. pavojingųjų objektų, kuriuos eksploatuojant galėtų padidėti avarijos rizika ar pasunkėti jos padariniai dėl tam tikrų išorinių rizikos arba pavojaus šaltinių, sąrašas;

64.6. planinių patikrinimų vykdymo ir planinių patikrinimų grafikų sudarymo tvarka;

64.7. neplaninių patikrinimų vykdymas;

64.8. kompetentingos institucijos, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijų ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, mero bendradarbiavimo pavojingųjų objektų tikrinimo srityje nuostatos.

65. Žemesniojo lygio pavojingieji objektai pagal planinių patikrinimų grafiką turi būti tikrinami ne rečiau kaip kas 3 metai.

66. Aukštesniojo lygio pavojingieji objektai pagal planinių patikrinimų grafiką turi būti tikrinami ne rečiau kaip kas 12 mėnesių.

67. Kompetentinga institucija, sudaranti planuojamų tikrinti pavojingųjų objektų planinių patikrinimų grafikus, remdamasi atitinkamo pavojingojo objekto veiklos rizikos vertinimu, prognozuojamu avarijos masto numatomame tikrinti pavojingajame objekte poveikiu gyventojams ir aplinkai, taip pat atsižvelgdama, kaip tikrinti numatomas pavojingasis objektas laikosi Avarijų prevencijos aprašo reikalavimų, gali priimti sprendimą taikyti kitokį, nei nurodyta Avarijų prevencijos aprašo 66 punkte, aukštesniojo lygio pavojingojo objekto patikrinimo dažnį, tačiau ne rečiau kaip kas 2 metai.

68. Valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras, sudarydami jų planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašus ir remdamiesi rizikos vertinimu, atliekamu vadovaujantis jų kompetencijos srities teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintomis rizikos vertinimo metodikomis su nustatytais vertinimo kriterijais (o nesant patvirtintų

rizikos vertinimo metodikų – pagal kompetenciją), vertindami, kaip ūkio subjektas ar numatomas tikrinti pavojingasis objektas laikėsi tikrinamos srities teisės aktų reikalavimų, tai yra, ar pavojingajame objekte per pastaruosius 3 metus (kasmet) nebuvo nustatyta tikrinamos srities teisės aktų pažeidimų, neįvyko tikrinamos srities teisės aktais reglamentuojamų avarijų, incidentų, sutrikimų ar nelaimingų atsitikimų, gali priimti sprendimą praleisti aukštesniojo lygio pavojingojo objekto patikrinimą pagal grafiką einamaisiais metais, tačiau ne dažniau kaip kartą kas 3 metus. Apie tokį sprendimą valstybės priežiūros ir kontrolės institucija, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras raštu praneša kompetentingai institucijai derindami atitinkamų metų patikrinimų grafiką.

69. Pavojinguosius objektus tikrina kompetentingos institucijos, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijų atstovai ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos valstybės tarnautojai, siekdami nustatyti, ar:

69.1. veiklos vykdytojas vykdo reikiamą pavojingojo objekto priežiūrą, ar tiksliai įvertino jo galimą pavojų darbuotojams, šalia gyvenantiems žmonėms, aplinkai ir ar gali argumentuotai patvirtinti, kad ėmėsi tinkamų priemonių avarijoms išvengti;

69.2. veiklos vykdytojas, atsižvelgdamas į pavojingojo objekto veiklos pobūdį, jame esančias pavojingas medžiagas, yra numatęs tinkamas priemones avarijų padariniams pavojingojo objekto teritorijoje ir už jo ribų apriboti;

69.3. pateiktoje saugos ataskaitoje ar kitoje ataskaitoje esantys duomenys ir informacija atitinka pavojingajame objekte esančias sąlygas;

69.4. visuomenei pateikta Avarijų prevencijos aprašo VIII skyriuje nurodyta informacija;

69.5. atliekami priemonių, užkertančių kelią avarijai įvykti ir plisti, ir priemonių bei veiksmų, skirtų avarijų padariniams pavojingojo objekto teritorijoje ir už jo ribų apriboti, veiksmingumo išbandymai;

69.6. vidaus avariniai planai išbandomi ir prireikus tikslinamos prevencinės priemonės, atnaujinama informacija, skirta išorės avariniams planams parengti;

69.7. avarinio perspėjimo ir apsaugos priemonės ir sistemos yra geros būklės, darbuotojai ir pavojingojo objekto avarinės tarnybos pasirengę veikti įvykus avarijai;

69.8. pavojingojo objekto avarinės tarnybos ir darbuotojai aprūpinti techninėmis avarijų likvidavimo ir asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

69.9. pavojingasis objektas atitinka kitus jo saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus pagal valstybės priežiūros ir kontrolės institucijų, savivaldybėms valstybės priskirtų priežiūros funkcijų kompetencijos sritis.

70. Patikrinimo metu kompetentingos institucijos, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijų atstovai ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos valstybės tarnautojai pagal kompetenciją turi teisę:

70.1. reikalauti, kad veiklos vykdytojas sudarytų sąlygas atlikti patikrinimą, pateiktų visą informaciją, reikalingą Avarijų prevencijos aprašo 69 punkte nurodytiems klausimams įvertinti, informaciją, būtiną išorės avariniam planui parengti, avarijos tikimybei ar galimiems avarijos padariniams nustatyti, ir informaciją apie pavojingas medžiagas, kurioms reikia ypatingo atidumo dėl jų fizinio būvio, išskirtinių sąlygų ar buvimo vietos;

70.2. teikti veiklos vykdytojui privalomus vykdyti nurodymus ir rekomendacijas, kaip šalinti avarinių situacijų grėsmę ir kokių papildomų priemonių imtis kilus šiai grėsmei;

70.3. reikalauti, kad pavojingajame objekte būtų sustabdyti darbai, jeigu jie kelia grėsmę gyventojams ir aplinkai.

71. Neplaniniai patikrinimai atliekami kuo skubiau, siekiant iširti skundus dėl Avarijų prevencijos aprašo reikalavimų nesilaikymo, taip pat gavus informacijos apie vos neįvykusias avarijas, tai yra nenumatytus ir nelauktus įvykius, kurie tik dėl atsitiktinumo, avarinių valdymo sistemų suveikimo ar skubių veiksmų netapo avarija, apie ekstremaliuosius įvykius, įvykius, susijusius su pavojingosiomis medžiagomis ir sukėlusius pavojų pavojingojo objekto darbuotojų gyvybei, ir apie Avarijų prevencijos aprašo reikalavimų nesilaikymo faktus.

72. Po kiekvieno patikrinimo pagal grafiką valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos valstybės tarnautojai kompetentingos institucijos vadovo patvirtintoje Lietuvos Respublikos pavojingųjų objektų patikrinimų programoje nustatytais terminais ir tvarka pateikia kompetentingai institucijai pagal kompetenciją parengtus patikrinimo rezultatus įforminančius dokumentus kartu su veiklos vykdytojiui skirtų individualių administracinių aktų kopijomis. Jų pagrindu kompetentinga institucija parengia bendrą patikrinimo ataskaitą ir ją pateikia veiklos vykdytojiui ne vėliau kaip per 2 mėnesius po patikrinimo. Bendroje patikrinimo ataskaitoje nurodomi teisės aktų reikalavimų pažeidimai ir šių pažeidimų ištaisymo terminai, kurie negali būti ilgesni nei iki kito planinio patikrinimo. Po Avarijų prevencijos aprašo 63.2 papunktyje nurodyto patikrinimo valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ar savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos valstybės tarnautojai kompetentingai institucijai pateikia tik veiklos vykdytojiui skirtų individualių administracinių aktų kopijas.

73. Patikrinimo metu nustatę teisės aktų, reglamentuojančių eksploatuojamų pavojingųjų objektų saugą, reikalavimų pažeidimų, taip pat nustatę, kad praeito tikrinimo metu užfiksuoti teisės aktų pažeidimai nepašalinti, kompetentinga institucija, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos valstybės tarnautojai surašo jų kompetencijos srities teisės aktų nustatytus nurodymus pažeidimams pašalinti ir taiko įstatymų nustatytas poveikio priemones.

74. Jeigu patikrinimo pagal planinio patikrinimo grafiką metu nustatomas reikšmingas Avarijų prevencijos aprašo reikalavimų pažeidimas, tai yra toks, dėl kurio yra padidėjęs avarijų pavojus, ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo šio pažeidimo nustatymo Avarijų prevencijos aprašo 72 punkte nurodytos Lietuvos Respublikos pavojingųjų objektų patikrinimų programos nustatyta tvarka kompetentingos institucijos, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos atstovai ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos valstybės tarnautojai, su kurių kompetencijos sritimi yra susiję nustatyti pažeidimai, atlieka papildomą patikrinimą.

75. Kompetentinga institucija, valstybės priežiūros ir kontrolės institucija ar savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras turi teisę uždrausti naudoti ar pradėti naudoti pavojingąjį objektą ar jo įrenginius arba bet kurią jų dalį, vykdyti statinių statybos, rekonstravimo, remonto darbus (toliau – uždrausti naudoti pavojingąjį objektą), jeigu yra nustatomi jų kompetencijos srities teisės aktų, reglamentuojančių draudimą eksploatuoti pavojinguosius objektus, reikalavimų pažeidimai.

76. Kompetentinga institucija, valstybės priežiūros ir kontrolės institucija ar savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras priima administracinį sprendimą leisti naudoti pavojingąjį objektą ar jo įrenginį arba bet kurią jų dalį, toliau vykdyti statinių statybos, rekonstravimo, remonto darbus tik tada, kai pašalinami jų kompetencijos srities teisės aktų, reglamentuojančių draudimą eksploatuoti pavojinguosius objektus, reikalavimų pažeidimai.

77. Uždraudę naudoti pavojingąjį objektą Avarijų prevencijos aprašo 63.2 papunktyje nurodyto patikrinimo metu, valstybės priežiūros ir kontrolės institucija, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras kompetentingai institucijai pateikia administracinio sprendimo, kuriuo uždraudžiama naudoti pavojingąjį objektą, kopiją arba Avarijų prevencijos aprašo 76 punkte nurodytu atveju – administracinio sprendimo leisti naudoti pavojingąjį objektą ar jo įrenginį arba bet kurią jų dalį, toliau vykdyti statinių statybos, rekonstravimo, remonto darbus kopiją per 3 darbo dienas nuo šių administracinių sprendimų pasirašymo. Kompetentinga institucija per 3 darbo dienas nuo šio punkte nurodytų administracinių sprendimų kopijų gavimo dienos persiunčia šių administracinių sprendimų kopijas kitoms valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, merui.

78. Veiklos vykdytojas turi teisę apskusti administracinį sprendimą uždrausti naudoti pavojingąjį objektą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis administracinių sprendimų apskundimą.

XII SKYRIUS

AVARIJŲ TYRIMAS

79. Avarijos tyrimo tikslas – nustatyti avarijos aplinkybes ir priežastis, projektavimo ir gamybos organizavimo klaidas, technologinių procesų ir normalaus darbo režimo pažeidimus ar sutrikimus, įrangos ir mechanizmų gedimus, išorinių aplinkybių, darbuotojų ir trečiųjų asmenų veikų poveikį ir avarijos tiesioginį poveikį gyventojų sveikatai ir aplinkai, taikytas avarijos likvidavimo priemonės ir rekomenduoti veiklos vykdytojų prevencines priemones, kad avarija nepasikartotų.

80. Kompetentingos institucijos vadovas, gavęs veiklos vykdytojo ar kitų asmenų pranešimą apie įvykusią avariją, kurios mastas ar padariniai atitinka bent vieną Avarijų prevencijos aprašo 56 punkte nurodytą kriterijų, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio pranešimo gavimo dienos sudaro iš kompetentingos institucijos ir pagal avarijos pobūdį atitinkamų valstybės priežiūros ir kontrolės institucijų ir savivaldybės, kurioje yra pavojingas objektas, administracijos valstybės tarnautojų avarijos tyrimo komisiją (toliau – Komisija) iš ne mažiau kaip 5 asmenų ir iš jos narių skiria Komisijos pirmininką, Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Komisijos sekretorių. Komisijos veikloje patarimojo balso teise gali dalyvauti kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai. Į Komisiją skiriami asmenys:

80.1. tik prieš tai pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją;

80.2. deklaruojant privačius interesus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nustatyta tvarka.

81. Įvykus avarijai, veiklos vykdytojas arba jo įgaliotas asmuo:

81.1. organizuoja ir kontroliuoja vidaus avariniame plane nustatytų avarijos padarinių likvidavimo priemonių vykdymą pavojingojo objekto viduje, o prireikus – už jo ribų;

81.2. pateikia Komisijai visą informaciją ir dokumentus, kurių reikia avarijai ištirti;

81.3. imasi priemonių, kad iki atvyks Komisijos nariai būtų išsaugota po avarijos susidariusi situacija, jeigu ji nekelia pavojaus darbuotojų gyvybei ir sveikatai, pažymi pavojingos zonos ribas, užkerta kelią žmonėms patekti į šią zoną;

81.4. padeda Komisijai organizuoti darbą.

82. Komisija atskaitinga kompetentingos institucijos vadovui. Komisijai vadovauja Komisijos pirmininkas, kuris atsako už jos darbą.

83. Komisijos pirmininkas nustato Komisijos posėdžių datą, laiką ir vietą ir apie tai praneša Komisijos nariams. Komisijos posėdžiams pirmininkauja Komisijos pirmininkas, o kai jo nėra – Komisijos pirmininko pavaduotojas.

84. Kiekvienas Komisijos narys prireikus turi iniciatyvos teisę sušaukti Komisijos posėdį. Sprendimą dėl Komisijos posėdžio sušaukimo priima Komisijos pirmininkas, o kai jo nėra – Komisijos pirmininko pavaduotojas.

85. Komisijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 Komisijos narių. Komisijos narys, dėl svarbių priežasčių negalėdamas dalyvauti Komisijos posėdyje, apie tai ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki Komisijos posėdžio dienos praneša Komisijos pirmininkui, o kai jo nėra – Komisijos pirmininko pavaduotojui nurodydamas neatvykimo priežastis.

86. Komisijos pirmininkas, o kai jo nėra – Komisijos pirmininko pavaduotojas ar jų paskirtas Komisijos narys, Komisijos posėdžiuose svarstomu klausimu pareiškia nuomonę arba pristato parengtą pranešimą. Vėliau savo nuomonę pareiškia ir kiti Komisijos nariai. Kilus neaiškumų dėl pateiktų dokumentų, Komisijos pirmininkas, o kai jo nėra – Komisijos pirmininko pavaduotojas, gali reikalauti iš Komisijos narių ar susijusių su avarija ir jos tyrimu asmenų papildomos medžiagos.

87. Visi Komisijos nariai turi lygias balso teises. Balsuojama atvirai. Jeigu kokių nors klausimų nuomonės nesutampa, Komisijos narys gali pareikšti savo atskirąją nuomonę raštu. Komisijos narių balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas yra Komisijos pirmininko balsas, o kai jo nėra – Komisijos pirmininko pavaduotojo balsas. Priimti sprendimai yra teisėti, jeigu jiems pritaria daugiau kaip pusė visų Komisijos posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių.

88. Komisijos posėdžius protokoluoja, protokolus rengia ir klausimus svarstyti Komisijai teikia Komisijos sekretorius.

89. Komisijos posėdžio protokolą pasirašo Komisijos pirmininkas, o kai jo nėra – Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Komisijos sekretorius.

90. Komisijos posėdžio protokolo kopija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Komisijos posėdžio protokolo pasirašymo išsiunčiama raštu ar elektronine forma Komisijos nariams ir Komisijos posėdžio protokole paminėtiems veiklos vykdytojams.

91. Komisija privalo pradėti avarijos tyrimą, kai tik yra sudaroma, ir baigti avarijų, kurių padariniai neišplito už pavojingojo objekto ribų, tyrimą per 15 darbo dienų, kitų avarijų – per 30 darbo dienų nuo Komisijos sudarymo. Paaškęs naujoms avarijos aplinkybėms, kurioms ištirti prireikia kviešti ekspertus atlikti ekspertizę ar papildomus laboratorinius tyrimus, šiuos terminus ne ilgiau kaip 6 mėnesiams gali pratęsti kompetentinga institucija.

92. Tirdama avariją, Komisija:

92.1. jeigu tai nekelia pavojaus, apžiūri avarijos vietą, nustato jos poveikio ribas, fiksuoja situaciją: aprašo ją, daro eskizus, nuotraukas ir vaizdo įrašus, patikslina avarijos mastą;

92.2. apklausia asmenis, turinčius informacijos apie įvykusią avariją, ir gauna jų raštiškus paaiškinimus;

92.3. nustato pavojingojo objekto darbuotojus, faktiškai vadovavusius gamybai ir atsakingus už technologinių reglamentų laikymąsi, įrangos būklę ir darbuotojų saugą ir sveikatą, taip pat asmenis, kurių veikos turėjo įtakos avarijai;

92.4. išnagrinėja pavojingojo objekto techninę, technologinę dokumentaciją ir nustato, ar ji atitinka jai keliamus reikalavimus, įvertina veiklos vykdytojo įdiegtą saugos valdymo sistemą ir nustato, ar veiklos vykdytojas ėmėsi prevencinių ir kitų priemonių, skirtų avarijai išvengti;

92.5. kviečia ekspertus, nusprendžia, kokius laboratorinius tyrimus reikia atlikti, organizuoja bandinių ėmimą ir laboratorinį tyrimą;

92.6. išanalizuoja meteorologines sąlygas avarijos metu ir nustato gruntinio vandens, nuošliaužų, karstinių, kitų gamtinių veiksnių galimą poveikį avarijai;

92.7. įvertina avarijos sukeltus turtinius nuostolius, tiesioginį avarijos poveikį pavojingojo objekto darbuotojų ir aplinkinių gyventojų sveikatai, turtui ir aplinkai;

92.8. reikalauja, kad veiklos vykdytojas imtųsi būtinų ir skubių priemonių pavojingojo objekto saugai užtikrinti;

92.9. išnagrinėja avarijos likvidavimo eigą, imasi kitų priemonių avarijos tyrimui atlikti;

92.10. teikia rekomendacijas veiklos vykdytojui, kaip išvengti kitų avarijų.

93. Komisija, išnagrinėjusi avarijos tyrimo medžiagą, ekspertų išvadas, laboratorinių tyrimų rezultatus, parengia avarijos tyrimo išvadą.

94. Avarijos tyrimo išvadose turi būti nurodyta:

94.1. Komisijos sudėtis;

94.2. pavojingojo objekto projektavimo, statybos, rekonstravimo ir naudojimo laikas;

94.3. pavojingajame objekte naudojamų pavojingųjų medžiagų pobūdis ir kiekiai;

94.4. avarijos eiga, mastas ir padariniai;

94.5. specialistų išvados apie padarytą žalą gyventojams, aplinkai ir pavojingojo objekto patirtus nuostolius;

94.6. avarijos aplinkybės ir priežastys: darbuotojų veiksmai, įrenginių gedimas, konstrukcijos trūkumai, gamtos reiškiniai ir kita, nurodyti teisės aktų ir kitų dokumentų pažeidimai;

94.7. rekomendacijos veiklos vykdytojui, kaip likviduoti avarijos padarinius ir ateityje išvengti panašių avarijų.

95. Avarijos tyrimo išvados pasirašomos Komisijos posėdyje. Avarijos tyrimo išvadas pasirašo Komisijos pirmininkas, o kai jo nėra – Komisijos pirmininko pavaduotojas, ir visi Komisijos posėdyje dalyvaujantys Komisijos nariai. Komisijos narys, nesutinkantis su Komisijos narių daugumos nuomone, avarijos tyrimo išvadas gali pasirašyti su pastaba.

96. Avarijos tyrimo išvados pasirašomos dviem egzemplioriais. Komisijos pirmininkas, o kai jo nėra – Komisijos pirmininko pavaduotojas, pirmąjį pasirašytos avarijos tyrimo išvados egzempliorių pateikia kompetentingai institucijai, antrąjį – veiklos vykdytojui. Valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms, savivaldybėms, kurioje yra pavojingasis objektas, merui, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kurių atstovai Komisijos veikloje dalyvavo patariamąjo balso teise, pateikiamos (išsiunčiamos) avarijos tyrimo išvadų kopijos.

97. Avarijų apskaita tvarkoma kompetentingos institucijos vadovo nustatyta tvarka. Avarijų priežastis ir padarinius analizuoja kompetentinga institucija, atitinkamos valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos pagal kompetenciją ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras, siekdami numatyti papildomas avarijų prevencijos priemones ir mažinti galimų avarijų padarinius.

98. Visuomenės informavimu apie Komisijos veiklą rūpinasi Komisijos pirmininkas ar jo paskirtas Komisijos narys.

XIII SKYRIUS GALIMYBĖ GAUTI INFORMACIJĄ, KONFIDENCIALUMAS IR TEISĖ KREIPTIS Į TEISMĄ

99. Kompetentinga institucija, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras teikia pagal Avarijų prevencijos aprašą turimą informaciją apie pavojingąjį objektą jos prašantiems asmenims, vadovaudamiesi Informacijos teikimo aprašu.

100. Kompetentinga institucija, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ir savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, meras Informacijos teikimo apraše nustatytais atvejais gali atsisakyti teikti prašomą informaciją ar jos dalį.

101. Kompetentinga institucija Informacijos teikimo apraše nustatytais atvejais gali atsisakyti atskleisti turimą Avarijų prevencijos aprašo 47.2 papunktyje nurodytą informaciją pačios sprendimu ar veiklos vykdytojiui paprašius neatskleisti tam tikrų saugos ataskaitos arba pavojingųjų medžiagų, esančių pavojingajame objekte, sąrašo dalių.

102. Visi pareiškėjai, prašantys suteikti Avarijų prevencijos aprašo 99 punkte nurodytą informaciją, jeigu mano, kad jų prašymas buvo neteisėtai atmestas, į jį buvo iš dalies ar visiškai netinkamai atsakyta arba į prašymą deramai neatsižvelgta, turi teisę skusti atsakymą Informacijos teikimo apraše nustatyta tvarka.

103. Suinteresuota visuomenė turi teisę kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo užginčijant sprendimų, veiksmų ar neveikimo poveikio aplinkai vertinimo srityje dėl Avarijų prevencijos aprašo 51 punkte nurodytų sprendimų teisėtumą.

XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

104. Asmens duomenys, gauti vykdant Avarijų prevencijos aprašo nuostatas, gali būti tvarkomi tik avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo, taip pat pavojingųjų objektų saugaus naudojimo tikrinimo ir informacijos apie pavojinguosius objektus teikimo tikslais.

105. Avarijų prevencijos aprašo nuostatas vykdantys asmenys imasi visų pagrįstų priemonių siekdami užtikrinti, kad būtų laikomasi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) reikalavimų, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, nustatančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, nuostatų.